

Controvèrsies en l'abordatge del risc cardiovascular: l'ús d'aspirina i estatines en prevenció primària, beneficis del control estricte de glucèmia, PA i lípids .

XXII Congrés d'Atenció Primària de la CAMFiC.
Sabadell, 4 i 5 de novembre de 2010

A Rodríguez Poncelas
EAP Anglès (Girona)
Grup Gedaps

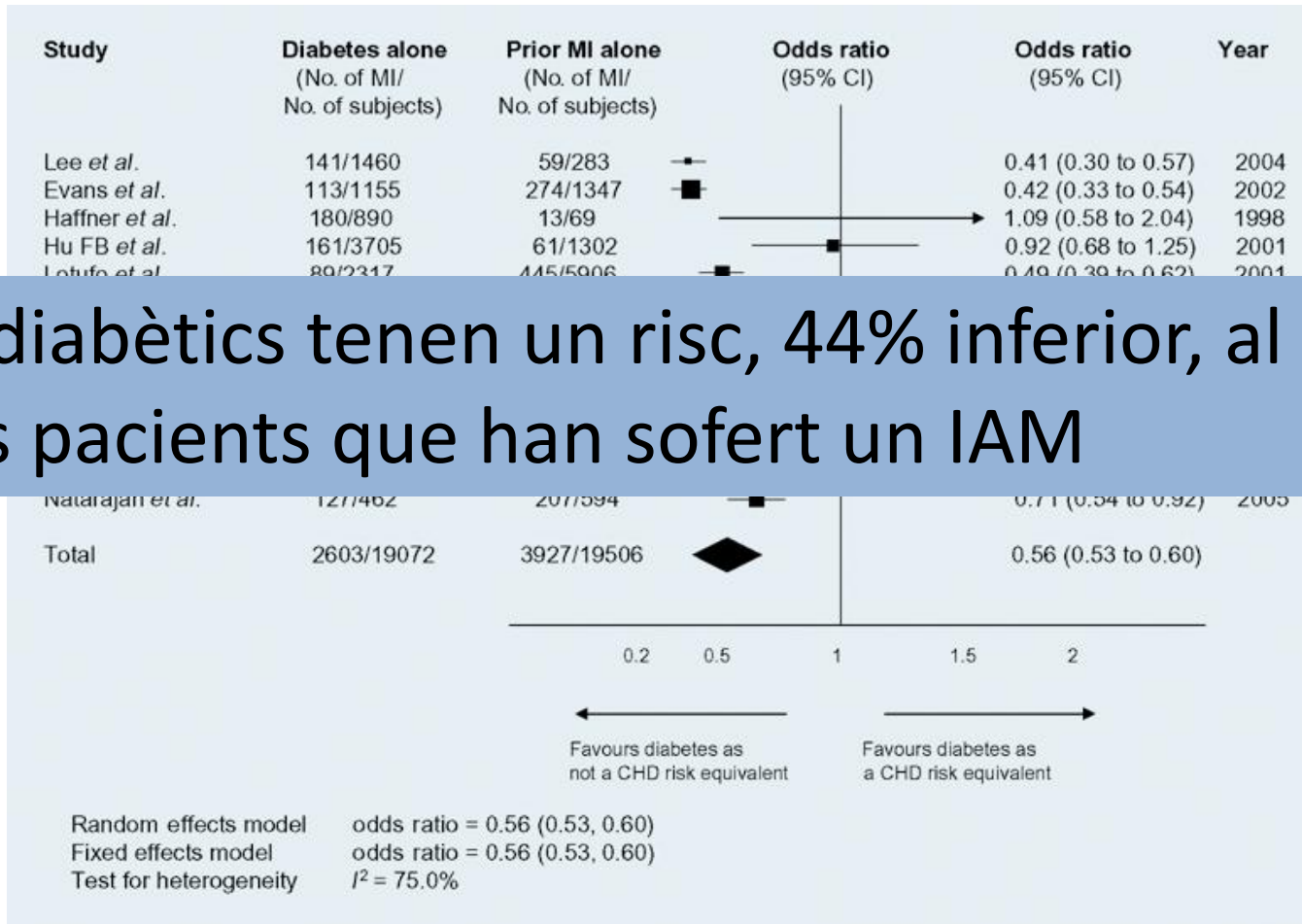
SUMARI

- És la DM2 un equivalent de RC?
- Nivell de control dels FRV, quant més baix millor?
- Objectiu control HbA1C
- Objectiu control colesterol LDL
- Objectiu control PAS/PAD
- Ús de l'AAS en PP en la DM2
- Conclusions

Hem de considerar al pacient diabètic
com un equivalent de risc coronari?

Tenen els diabètics el mateix risc coronari que els pacients que han tingut un IAM? Revisió sistemàtica i metaanàlisis

Els diabètics tenen un risc, 44% inferior, al dels pacients que han sofert un IAM

Malalties CV als 10 anys. Taxa d'incidència i HR (Cohort Regicor Gedaps)

	DM2	IAM	Total	H	M
Mortalidad total	289 (12,8)	482 (22,4)*	0,39	0,44	0,28
Muerte por C. Coronaria	41 (1,8)	206 (9,6)*	0,12	0,16	0,09
Muerte cardiovascular	99 (4,4)	280 (13,0)*	0,22	0,26	0,16
Muerte por ictus	24 (1,1)	27 (1,3)	0,66	0,64	0,82
Angor inestable	184 (8,1)	145(6,7)	0,95	1,24	0,46
IAM no mortal	126 (5,1)	171 (8,1)*	0,59	0,72	0,38
IAM mortal y no mortal	161 (7,1)	349 (16,2)*	0,33	0,41	0,22
Incidencia enf. coronaria	296 (13,1)	475 (22,1)*	0,43	0,54	0,28

* P ≤ 0,001

Risc d'IAM mortal i no mortal en pacients diabètics

	HR	IC (95%)
Espanya *	0,33	0,27-0,41
Reino Unido**	0,42	0,27-0,41
Finlandia***	0,69	0,54-0,88

* J Epidemiol Community Health 1998;52:707-15

** BMJ 2002;324:939-42

*** Diabetologia 2005;48:2519-24

Incidencia de episodios cardiovasculares

	N	% episodios	P
DM2 - / ECC -	244	20,5%	-
DM2 + / ECC -	50	22,0%	0,811
DM2 - / ECC +	342	39,5%	< 0,001
DM2 + / ECC +	144	53,5%	< 0,001

* ECC (estenosis coronaria $\geq$ 50%)

Les xifres d'HbA1C han de ser inferiors a
7% en tots els diabètics, reduïm les
complicacions macro i microvasculares?

Què ens diuen els estudis?

Intensive glucose control and macrovascular outcomes in type 2 diabetes

❖ Mortalidad por cualquier causa.

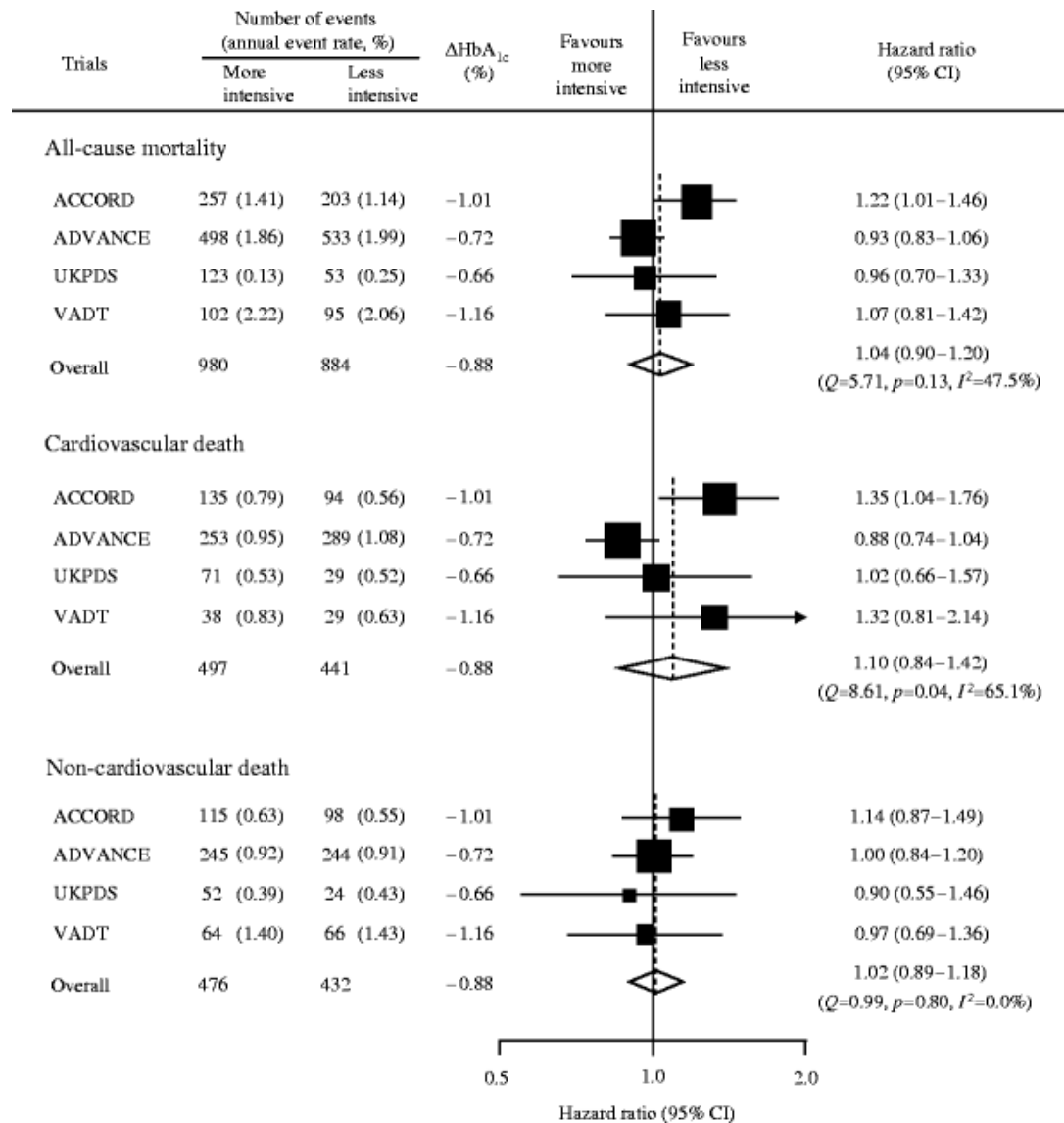
HR 1,04 (IC 95%, 0,90-1,20)

❖ Muerte cardiovascular.

HR 1,10 (IC 95%, 0,84-1,42)

❖ Muerte por causa no cardiovascular.

HR 1,02 IC 95%, 0,89-1,18)

Recomanacions d'HbA1c en DM2

Situación clínica	Objetivo HbA1c
Objetivo general	≤ 7,0%
DM de corta evolución y sin ECV	
MEV ± metformina	≤ 6,0%
ADO diferente a insulina-metformina	≤ 6,5%
Requiere insulina	≤ 7%
Embarazo o planificación del embarazo	≤ 6%
DM de larga evolución o con ECV	≤ 7,5%
Diabéticos con hipoglucemias graves o hipoglucemias sin señales de alarma	≤ 8%
Diabéticos con comorbilidades mayores	Tto sintomático de la hiperglucemia

Les xifres de colesterol LDL han de ser inferiors a 100 mg/dl, o fins i tot inferiors a 70 mg/dl, en tots els diabètics?

Tots els diabètics han de prendre estatinas?

Primary Prevention of Cardiovascular Diseases With Statin Therapy A Meta-analysis of Randomized Controlled Trials

Resultados	RRR (%)	P	RRA	NNT
Episodios coronarios principales	29,2	< 0,001	1,66	60
ACV	14,4	0,02	0,37	268
IAM no mortal	31,7	ns	1,65	61
Revascularización	33,8	0,001	1,08	93
Mortalidad coronaria	22,6	0,13		
Mortalidad total	8	0,09		

7 ECA
Edad: 55,1-75,4 años

42848 pacientes (42% hombres)
Seguimiento: 4,3 años

Primary Prevention of Cardiovascular Diseases With Statin Therapy A Meta-analysis of Randomized Controlled Trials

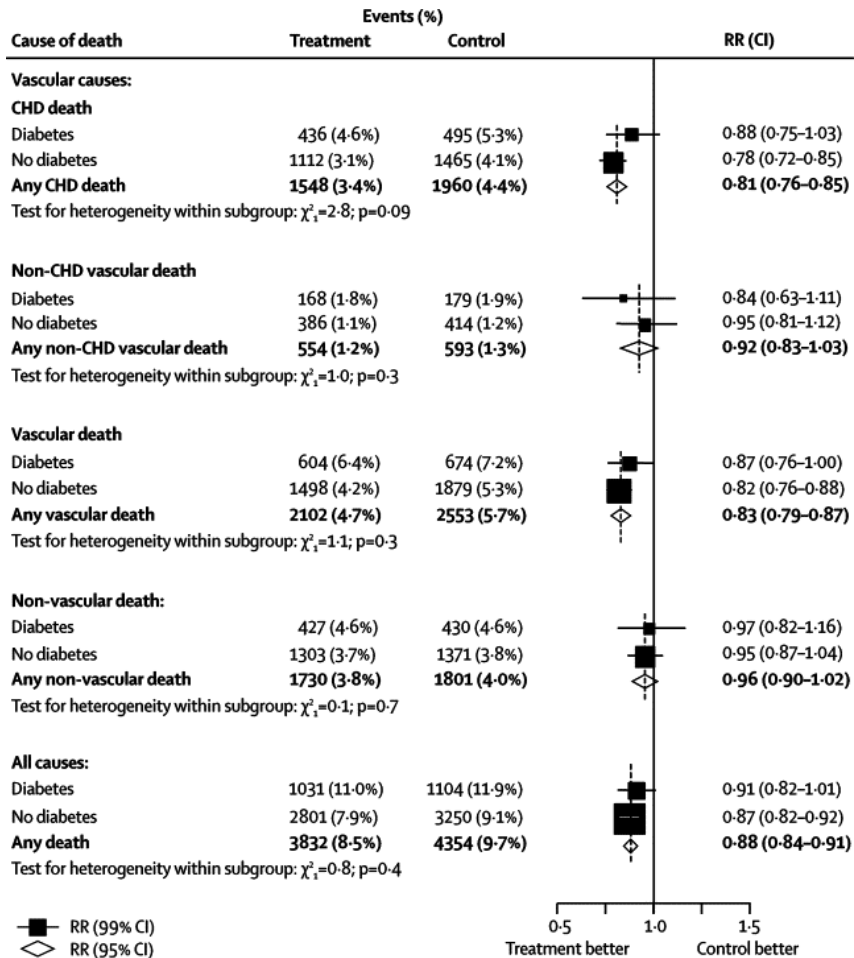
Comentari dels autors:

- El tractament amb estatinas podria reduir el RA d'episodis coronarios als 4,3 anys en :

Calcular RC a los 10 años	%	NNT
Pacientes de bajo RC < 10%	0,75	133
Pacientes de RC moderado (10-20%)	1,63	61
Pacientes de alto RC (>20%)	2,51	40

- El tractament amb estatinas podria ser cost efectiu en pacients amb RC > 20%, no seria cost efectiu en pacients amb RC < 10% i el seu ús seria controvertit en pacients amb RC entre 10-20%

Eficacia de la reducción del colesterol en la DM. 18686 participantes. Metaanálisis (14 ECA).

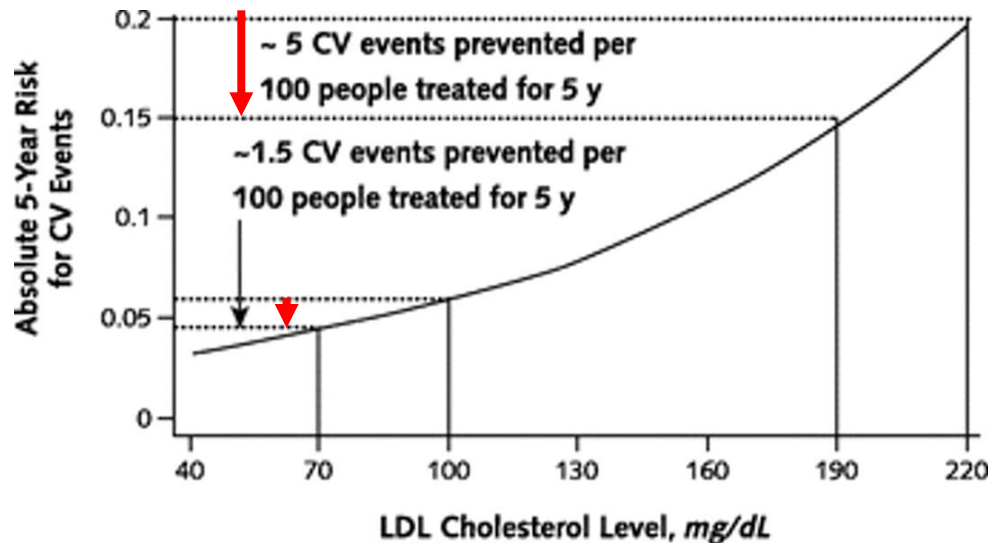
	Diabéticos	No diabéticos
Muertes totales	0,91 (0,82-1,01)	0,87 (0,82-0,92)
Muertes por CI	0,88 (0,75-1,03)	0,78 (0,72-0,85)
Otras muertes CV	0,84 (0,63-1,11)	0,95 (0,81-1,12)
Muertes CV	0,87 (0,76-1,00)	0,82 (0,76-0,80)
Muertes no vasculares	0,97 (0,82-1,16)	0,95 (0,87-1,04)

Resultados:

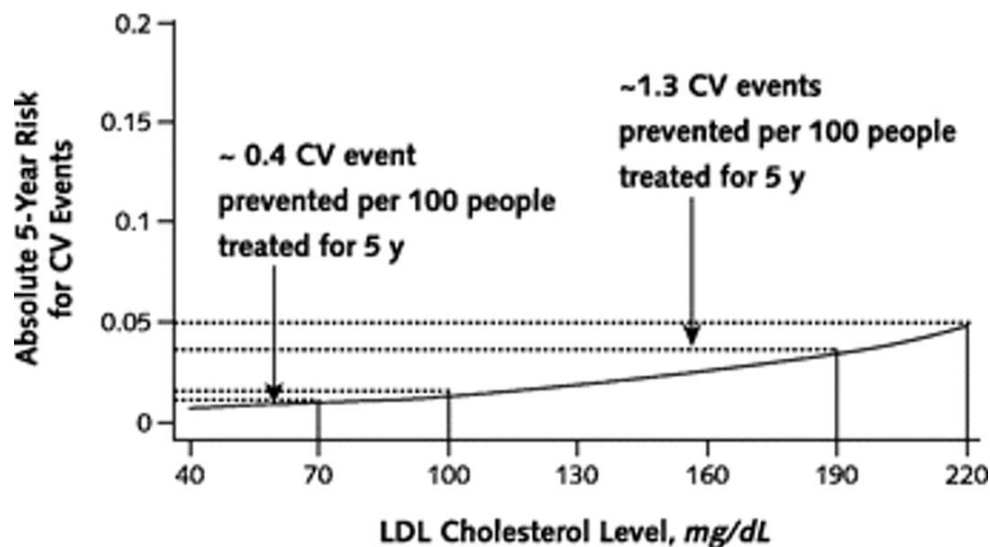
- Hubo una tendencia a una menor mortalidad total, a expensas de la mortalidad CV, sin significación estadística.
- La magnitud del efecto fue similar independientemente de los valores del perfil lipídico

Objetivos de LDL. Evidencias

Mujer 65 a con DM2
PAS 145 mmHg
C-HDL 24 mg/dL, TG 300
A1C 7%

Mujer 60 a con DM2
PAS 125 mmHg
C-HDL 55 mg/dl, TG 100
A1C 7%

Tractament de la hipercolesterolèmia en pacients amb diabetis mellitus

✓ El cribratge de la hipercolesterolèmia en els pacients diabètics es farà de forma sistemàtica determinant el perfil lipídic amb una periodicitat anual.(D)

✓ La valoració del risc coronari es farà, mitjançant el càlcul del risc amb la taula de REGICOR.

✓ En prevenció primària i RC > 10%, mantenir LDL c < 130 mg/dl (3,4 mmol/l).(D)

✓ En diabètics amb microalbuminúria, es recomana tractar farmacològicament als pacients amb cLDL > 100 mg/ dl (2,6 mmol/l), per sota dels 75 anys.(D)

✓ En prevenció secundària mantenir LDL c < 100 mg/dl (2,6 mmol/l). (B)

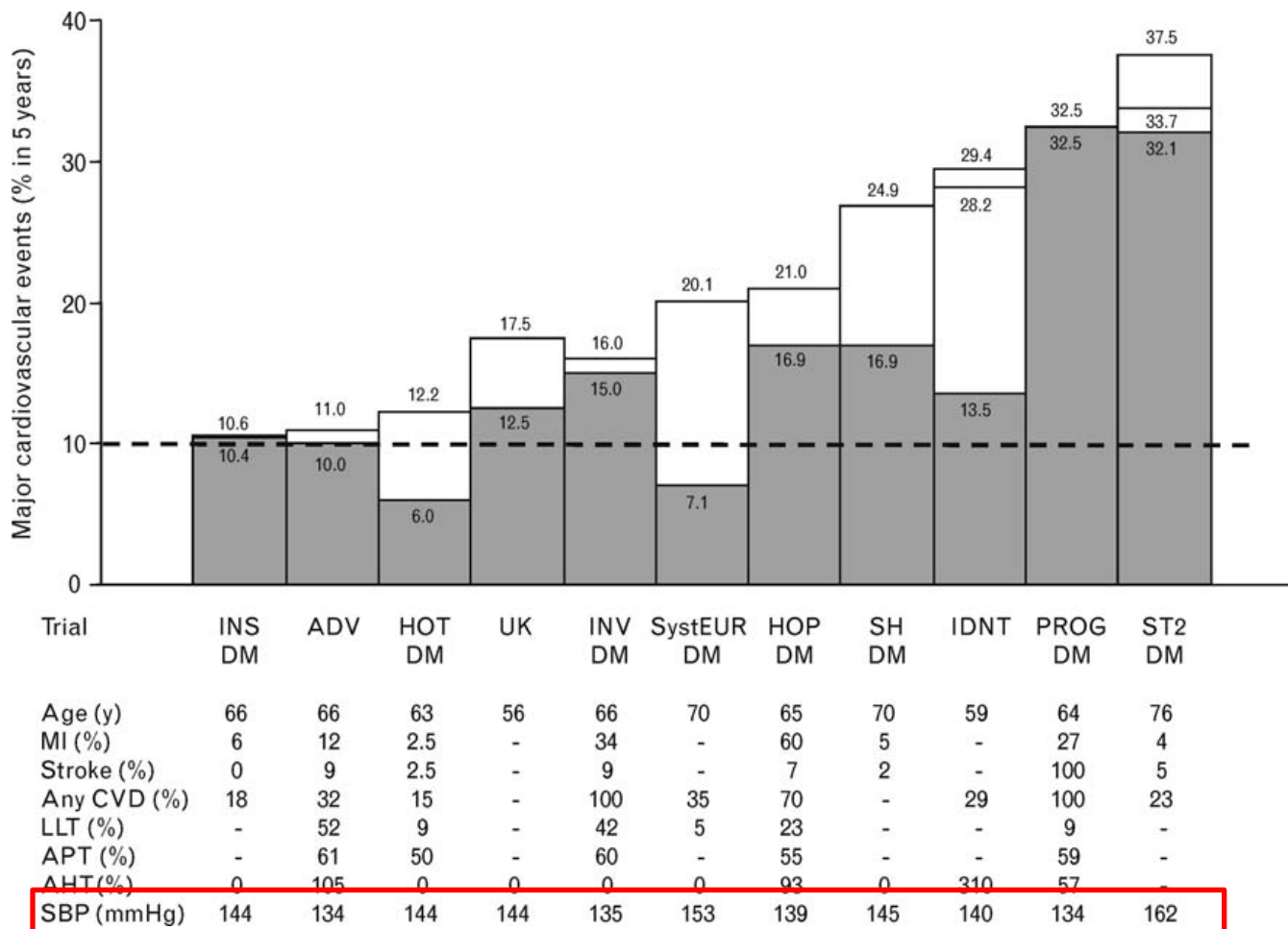

Les xifres de PAS han de ser inferiors a 130
i les xifres de PAD inferiors a 80 en els
diabètics?

El diagnòstic d'HTA en el diabètic és el
mateix que en l'hipertens sense diabetes

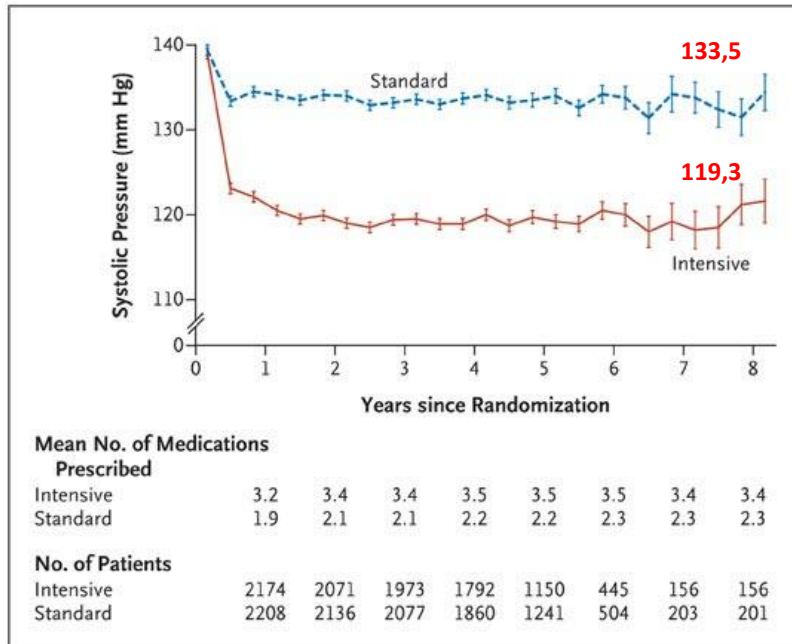
$PA \geq 140/90$

Incidence of major cardiovascular events in trials on diabetic patients

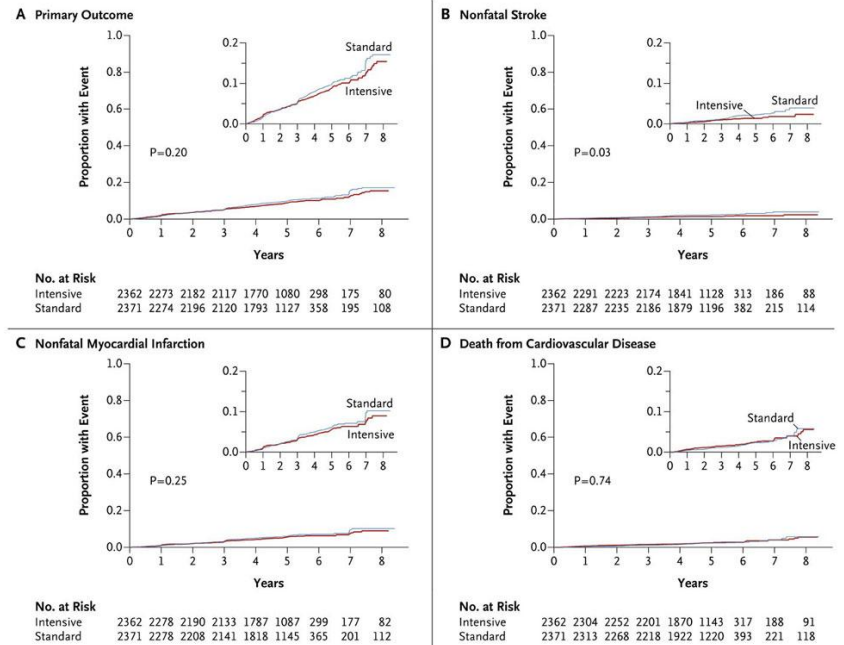

Effects of Intensive Blood-Pressure Control in Type 2 Diabetes Mellitus. *The ACCORD Study Group*

Mean Systolic Blood-Pressure Levels at Each Study Visit

Kaplan–Meier Analyses of Selected Outcomes

Hauríem de recomanar l'ús de dosis
baixes d'aspirina en la prevenció
primària de la malaltia
cardiovascular en tots els diabètics?

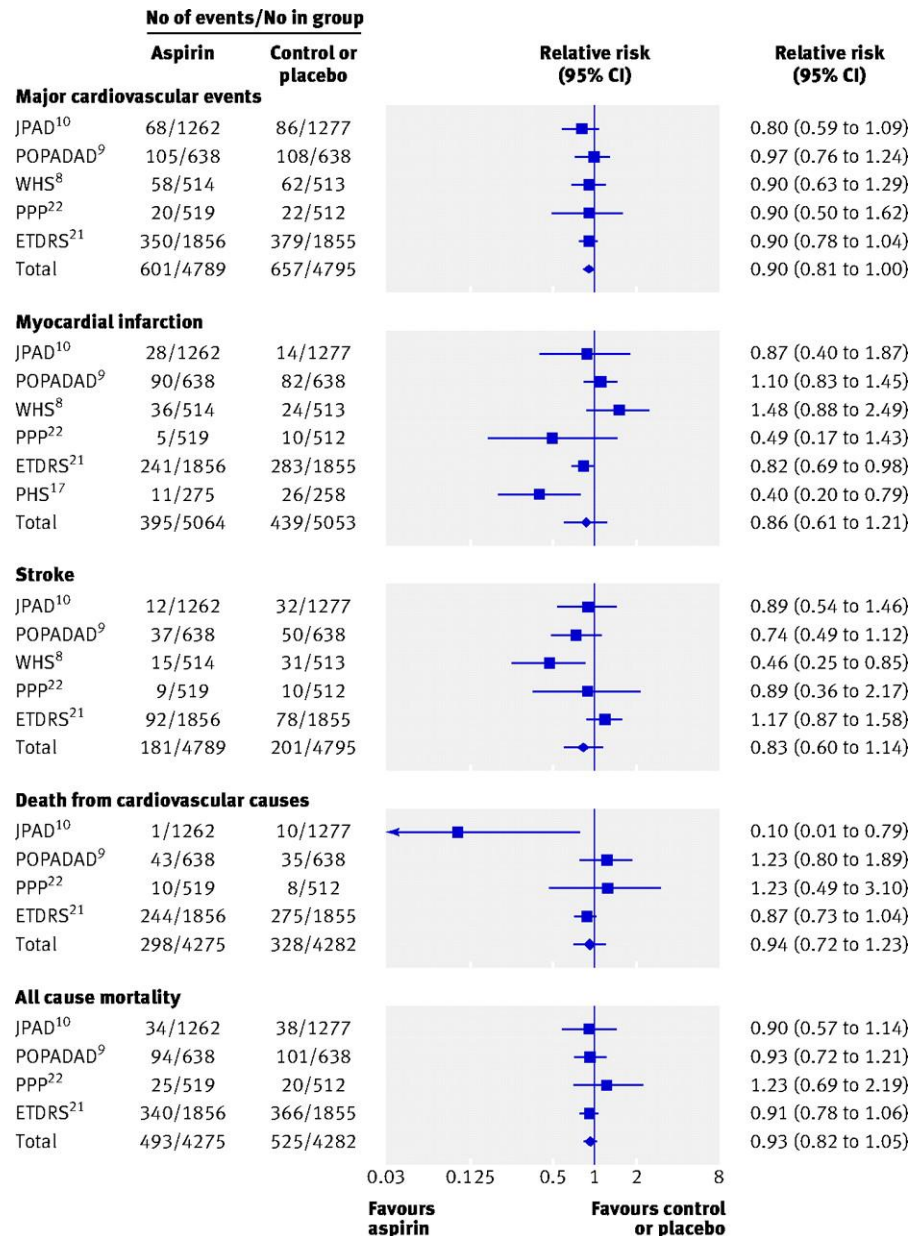
Aspirin for primary prevention of cardiovascular events in people with diabetes: meta-analysis of randomised controlled trials

Objetivo: evaluar los beneficios y daños de una dosis baja de AAS en diabéticos sin ECV.

Diseño: Metaanálisis de ECA

Resultados: de los 157 estudios encontrados en la literatura médica, sólo 6 cumplieron los criterios de calidad para ser incluidos en el análisis, 10.117 participantes.

Conclusión: en este metaanálisis no se ha podido demostrar un claro beneficio en los pacientes diabéticos que tomaban AAS para la prevención primaria de ECV.

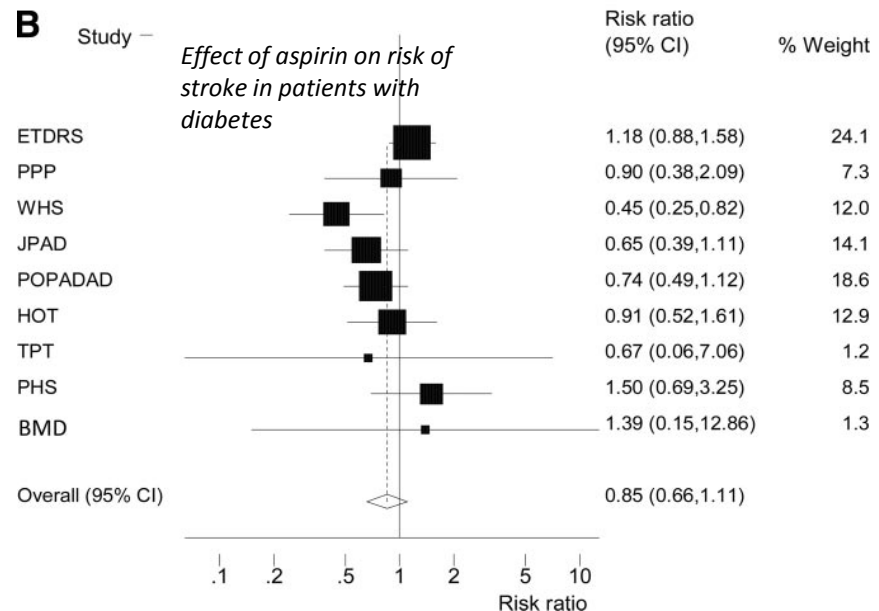
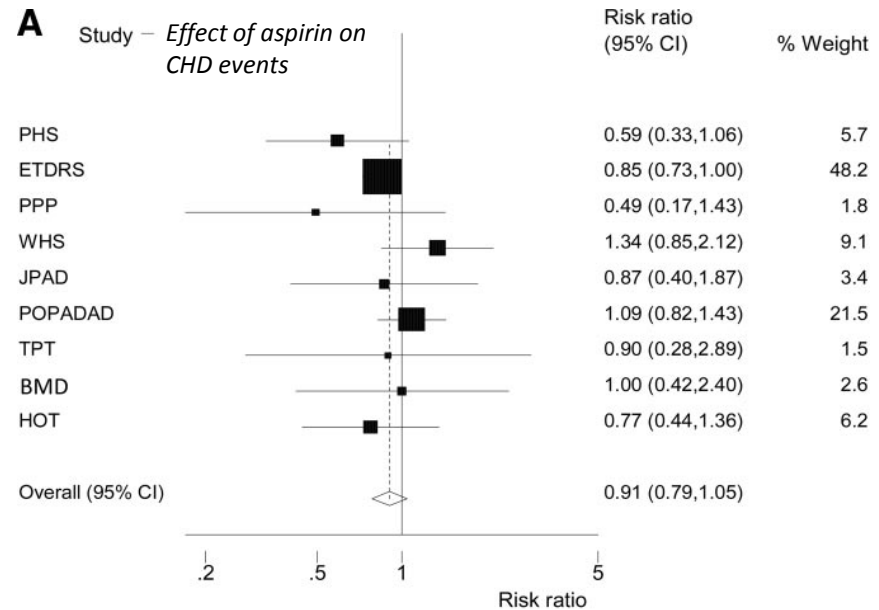

Meta-analysis of trials examining the effects of aspirin on risk of CVD events in patients with diabetes

❖ El ATT (Anti-thrombotic Trialists) incluyó a 95,000 participantes, casi 4.000 diabéticos. La aspirina redujo el riesgo de ECV en un 12% (RR 0.88, 95% CI 0.82–0.94). La mayor reducción fue en el IAM no mortal (RR 0.77, 95% CI 0.67–0.89).

Tuvo poco efecto sobre la muerte por: ECC (RR 0.95, 95% CI 0.78–1.15) o sobre el ictus (RR 0.95, 95% CI 0.85–1.06).

❖ En el presente metaanálisis se añaden 3 estudios más: ETDRS, JPAD y POPADAD, a los 6 estudios analizados en el ATT. La aspirina redujo un 9% el riesgo de episodios de ECC (mortales y no mortales) que no fue estadísticamente significativo (RR 0.91, 95% CI 0.79–1.05). Al excluir el estudio ETDRS el efecto fue menor. Se observó una reducción del 15% (RR 0.85, 95% CI 0.66–1.11) para el ictus que no fue significativa.

Conclusions

- ✓ La **DM2** no és un equivalent de risc coronari (diabetis ≠ diabètic)
- ✓ **Hb A1C** < 7% ? Si, però...
- ✓ **DLP**. En prevenció primària, el tractament farmacològic de la hipercolesterolèmia depent del RC. Si el RC < 10% (CEV). Si el RC > 10%, mantenir LDL c < 130 mg/dl (3,4 mmol/l)). En diabètics amb microalbuminúria i en prevenció secundària mantenir LDL c < 100 mg/dl (2,6 mmol/l). (B)
- ✓ **HTA**. PA < 130/80?. Intentar assolir xifres de PA < 140/90. Mantenir unes xifres de PA < 135/80-85 si es possible i sense efectes secundaris.
- ✓ **AAS**. L'evidència actualment disponible no justifica l'administració d'AAS en pacients diabètics per a la prevenció primària de l'ECV